

Інструктаж з БЖД. Оздоблення виробу за
готовою композицією.

Повторення. Оздоблення виробів з деревини

Дата: 20. 03.2024

Клас: 6-А

Предмет: Технології

Урок №: 51

Вчитель: Капуста В.М.

Мета уроку:

- ознайомити з оздобленням кухонного приладдя;
- ознайомити з технологічними процесами оздоблення виробів з деревини (декоративними розписами, різьбленням, інкрустацією, видами випалювання) та текстильних виробів (вишивкою, обв'язуванням гачком);
- формувати вміння застосувати знання, уміння та особистий досвід у предметно-перетворювальній діяльності з оздоблення виробу;
- повторити способи оздоблення виробів з дерева, правила користування інструментом;
- розвивати творче мислення, увагу, пізнавальний інтерес,
- виховувати бережливе ставлення до матеріалів;
- формувати технологічну компетентність.

Актуалізація опорних знань.

Прийом «Перевір знання»

- Завдання: дібрати пропущені слова, або встановити співвідношення між поняттями та їхніми визначеннями, потім із виділених літер скласти СЛОВО.
-

Визначення	Поняття
Найдавніший вид декоративно-прикладного мистецтва	Го <u>л</u> івки
Світла порода дерева	Ме <u>р</u> еживо
Фактура деревини - ..... спрямовано відбивати світловий потік, від чого вона буває матовою або блискучою	Випалюван <u>н</u> я
Будь-який гачок для в'язання складається з трьох частин: стрижня, борідки та	<u>З</u> датність
Сітчаста тканина з узорами, якою оздоблюють одяг, білизну та інші предмети домашнього обіходу	С <u>о</u> сна
Техніка орнаментального оздоблення виробів з деревини електрописакон, що дає чіткий контурний малюнок	Художня <u>о</u> бробка дерева

ОСНОВНА ЧАСТИНА

Ознайомлення з видами оздоблення виробів з деревини та текстилю (із практичним закріпленням)

- **Різьблення.** До найдавніших технік художнього декорування виробів із дерева належить різьблення. Воно поділяється на пласке, плоско-рельєфне, контр-рельєфне, ажурне та об'ємне. Самим поширеним є пласке різьблення, яке в свою чергу поділяється на контурне, виїмчастим, тригранно-виїмчастим. Роблять його за допомогою ножа або кількома долотами (або різцями). Таким способом у 18-19 століттях прикрашали скрині мешканці Карпат. Виїмчасте виконували напівкруглим долотом. Тригранно-виїмчасте різьблення поширилося на значній території України у 18-19 століттях. Його робили прямим, скісним, кутнім та півкруглим долотом.

Різьблення

Ажурне різьблення

- Ажурне різьблення нагадує пласко-рельєфне, має наскрізь прорізане тло.
- Найскладніше за технікою виконання (з рельєфним і ажурним характером мотивів) так зване «сніцарське різьблення» при виготовленні іконостасів, культивоване у 17-19 століттях цеховими різьбярами.

Випалювання

- **Випалювання.** Здавна цю техніку використовують на світлих породах дерева: сосні, ялині, смереці, клені. Найчастіше ним оздоблюють бондарний посуд, рідше меблі. Сьогодні випалювання застосовують при декорування дитячих іграшок та елементів народної архітектури з деревини.
- Розрізняють два способи випалювання:
- -розжареними металевими штампами (з відбитків яких складають різноманітні орнаменти);
- -електрописакон (пірограф), що дає чіткий контурний малюнок.

Інкрустація

- **Інкрустація** - техніка орнаментального оздоблення виробів шматочками твердих матеріалів (дерева, металу, рогу, слонової кістки, перламутру, бісеру і под.), які вирізають і вкладають у поверхню. Декоративний ефект інкрустованого візерунка ґрунтується на контрастному зіставленні кольірних різнохарактерних матеріалів.
- Інтарсія – з італійської «інкрустація». Це вид інкрустації, мозаїки на деревині. Цією технікою виконують зображення або візерунки зі шматочків кольорового дерева (шпону), які врізають врівень з поверхнею виробу або суцільно вкривають його поверхню. Таким чином оздоблюють меблі, виготовляють декоративні панно.

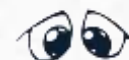
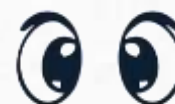
Інкрустація

Сьогодні
20.03.2024

Гімнастика для очей

Гімнастика для очей

Розпис

- **Розпис.** Техніка орнаментування дерев'яних виробів, яка відома ще з 10-11 століть. Орнамент наносять пензлями по заґрунтованій або незаґрунтованій поверхні виробу гуашшю, олійними, аніліновими фарбами. З кінця 19 століття розписані вироби почали покривати лаком (лакувати). Це був своєрідний захист від втручання навколишніх чинників (бруду).
- Вид розпису: «Петриківський».

Правила догляду за виробами з деревини

- Вироби, виготовлені з деревини — є прикрасою будь-якого інтер'єру. Однак, незважаючи на багат шарове лакування, дерево схильне до впливу різноманітних факторів зовнішнього середовища. Щоб виріб із деревини прослужив якомога довше, він потребує певного догляду та зберігання. В процесі експлуатації, вироби з деревини необхідно оберігати від ударів, подряпин, води. В разі прямого контакту з водою, наприклад кухонні дошки, необхідно ретельно просушувати. Є необхідність оберігати й від агресивних речовин, прямого сонячного проміння, вогню, а також різких змін температури, вологості навколишнього середовища.

Оздоблення текстильних матеріалів

Вишивка

- **Вишивка.** Вид народного декоративного мистецтва. Загалом — це орнаментальне або сюжетне зображення на певних предметах (частіше з тканини, шкіри) одязі рушниках, простирадлах, наволочках, серветках і т. п. яке виконане різними ручними або машинними швами.
- Вишивка поділяється на: вишивка гладдю, вишивка хрестиком, гобеленова вишивка.
- Вишивки передають характерні ознаки місцевості та відрізняються одна від одної орнаментом, технікою виконання і гамою кольорів.
- У давнину, основні мотиви вишивки відображали елементи символіки різних стародавніх культів. Поступово зміст символів на вишивці втрачався, але традиції його використання залишили і по сейдень.

В'язання

- **В'язання** - процес виготовлення виробів (зазвичай елементів одягу) з безперервних ниток шляхом згинання їх у петлі й з'єднання петель одна з одною за допомогою нескладних інструментів вручну (в'язальний гачок, спиці, голка) або на спеціальній машині (механічне в'язання). Кожен із цих видів в'язання може бути самостійним оздоблювальним видом в залежності від виробу, який необхідно оздобити.

Правила догляду текстильних виробів

- Кухонна білизна (рушники, скатертини, серветки) завжди повинна мати респектабельність. Тому, правильне прання, в разі необхідності крохмалення, прасування належним чином впливають на це. Перуть в теплій воді. Якщо є плями, замочують заздалегідь на 15 - 20 хвилин у розчинах, які видаляють їх.
- Температурний режим прасування залежить від структурної основи тканини та оздоблювального матеріалу.

Сьогодні
20.03.2024

Фізкультхвилинка

Практична робота

- Оздоблення виробу за готовою композицією.
- Дотримання правил безпеки при роботі з інструментом.

Домашнє завдання

- 1. Оздобити виготовлений виріб.
2. Остаточна обробка виробу.
- 3. Підготувати захист проєкту (аудіозапис, відеозапис, презентація).
- Роботи надсилати на освітню платформу Human
або ел. пошту valentinakapusta55@gmail.com